

בבית המשפט העליון

עע"מ 1203/23

לפני : כבוד השופטת ע' ברון

המבקשים :
1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני
4. פלוני
5. פלוני

נ ג ד

המשיבה : מתאם פעולות הממשלה בשטחים – ועדת מאוימים

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (כב' השופטת א' נחליאלי היאט) מיום 29.1.2023 ב-עת"מ 60719-08-22

בשם המבקשים : עו"ד רועי שרמן
בשם המשיבה : עו"ד יעל קולודני

החלטה

1. זוהי בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (השופטת א' נחליאלי היאט) מיום 29.1.2023 ב-עת"מ 60719-08-22. בגדרי פסק הדין סולקה על הסף עתירת המבקשים, שבה עתרו לקבל היתר שהייה בישראל על בסיס טענת מאוימות (להלן: פסק הדין ו-היתר שהייה, בהתאמה).

רקע וטענות הצדדים

2. המבקשים הם פלסטינים תושבי אזור יהודה ושומרון השוהים כיום בעיר במרכז הארץ. ביום 24.6.2022 פנו המבקשים למשיבה בבקשה לקבלת היתר שהייה (להלן: בקשת ההיתר). זאת בטענה כי הם מבוקשים ברשות הפלסטינית (להלן: הרשות) בשל

מעורבותם באיתור והסגרה של פעיל חמאס שביצע פעולות נגד ישראל, ובכלל זה "ניסה לבצע פיגוע וזריקת טילים לעבר ישראל", לשון בקשת ההיתר. לבקשת ההיתר צורפו מסמכים בערבית ועל בסיסם נטען כי "האיום לשלומם של הנדון הוא הן מצד גורמי שלטון ברשות הפלסטינאית כגון השב"כ והן מצד התנזים. מודעת פירסום יצא מטעם ארגון טרור קיצוני המבקש לרצוח את [המבקשים]", כך במקור.

משלא התקבל מענה לבקשת ההיתר, פנה ב"כ המבקשים למשיבה, וביום 5.7.2022 נמסר לו כי לא צורפו לבקשת ההיתר טופסי בקשה כמתחייב מנוהל הטיפול בטוענים למאוימות על רקע חשד לשיתוף פעולה ביטחוני עם גורמי ביטחון ישראלים ומכירת קרקעות לישראלים (להלן: טופסי הבקשה ו-נוהל הטיפול במאוימים, בהתאמה). עוד צוין כי קבלת טופסי הבקשה היא תנאי "להתנעת תהליך הבדיקה של הבקשות" וכי המבקשים יזמנו לתחקור במינהלת תיאום וקישור (להלן: המת"ק). ב"כ המבקשים השיב למכתב זה וציין "שלחתי את כל החומר הנדרש לשלוח שוב כבקשתכם"; וזאת, לטענת המשיבה, מבלי שצירף מסמכים כלשהם.

3. ביום 11.7.2022 נערך למבקש 1 תחקור אצל קצין המאוימים בניציגות תרקומיא של המת"ק, שבו מסר, לטענת המשיבה, כי הוא והמבקשים האחרים מאוימים משום שניסו לסייע לאדם מסוים להימלט מחמאס, לאחר שאותו אדם רצח אחר המשתייך לתנועה. עוד סיפר כי בשנה האחרונה חש שעוקבים אחריו, וסמוך לפני הגשת בקשת ההיתר נכנסו רעולי פנים לבית הוריו, שברו חלונות, הרביצו לנשים, והשאירו מסמכים שלפיהם המבקשים מבוקשים בחמאס וברשות. בתום התחקור דחה קצין המאוימים את בקשת המבקש 1 לסעד זמני בגין טענת מאוימות, תוך שקבע כי הבקשה אינה מגלה עילה המצדיקה מתן סעד זמני בגין מאוימות.

בחלוף כשבוע ימים הגיש ב"כ המבקשים ערר על החלטת קצין המאוימים. בערר, שמחזיק שלושה משפטים קצרים, נכתב כי נשקפת למבקשים סכנת חיים, ללא נימוקים נוספים, והתבקש סעד זמני. הערר נדחה בהחלטת מרכז ועדת מאוימים בהחלטה מיום 4.8.2022, שבה נמסר כי "גרסתו של [המבקש 1] בתחקור אינה דומה אפילו לנטען בפנייה הנ"ל. גם מה שנחזה להיות כתב האישום שצורף אינו תואם את הגרסה הנטענת". עוד צוין כי טופסי הבקשה שנדרשו ביום 5.7.2022 לא צורפו, והובהר כי "הבקשה לא תטופל בטרם השלמת החומר וכן הבהרת הגרסה".

4. ביום 8.8.2022 פנה ב"כ המבקשים בבקשה לעיון מחדש בהחלטה בערר. במסגרת בקשה זו טען כי הגרסה שמסר המבקש 1 בתחקור תואמת את שתואר בבקשת ההיתר, וכי

”החומר שבקשתם במענה ממכם מיום 5.7.22 נשלח אלכם, אין בעיה נשלח אותו שוב”, כך במקור. גם לבקשה זו לא צורפו טופסי הבקשה.

כעבור יומיים, ביום 10.8.2022, דחה מרכז ועדת מאוימים את הבקשה לעיון מחדש, וזאת בשל הבדלי הגרסאות בין הטענות שנטענו בבקשת ההיתר לבין טענות המבקש 1 בתחקור. בהקשר זה צוין כי ”ככל שקיימת גרסה נוספת – על כל אחד מהמבקשים להעלותה על תצהיר, תחת אזהרה כדין, עליו יתבצע תחקור נוסף”. עוד צוין כי ”למרות הערותינו טרם התקבלו טופסי הבקשה של כל אחד מהמבקשים כמתחייב על פי הנוהל”.

5. לאחר דחיית הבקשה לעיון מחדש, ביום 29.8.2022 הוגשה העתירה שבמוקד הליך זה ולצידה בקשה למתן צו ביניים במעמד צד אחד שימנע את הרחקת המבקשים מישראל. עוד באותו יום דחה בית המשפט (השופט ר' ברקאי) את הבקשה למתן צו ביניים, תוך שהובהר כי המסמכים שצורפו לא תורגמו לעברית, ומשכך המבקשים לא הניחו תשתית ראייתית מתאימה לקבלת הבקשה. ביחס לעתירה צוין בהחלטה כי ראוי שהמבקשים ימצו את ההליכים מול המשיבה.

המבקשים הגישו בקשה לעיון מחדש בהחלטה זו, ועימה תרגום בלתי מאושר של המסמכים שצורפו לעתירה. מהתרגום עולה כי מדובר בצו המזמן את המבקשים להתייצב במטה הביטחון המסכל ברשות; גילוי דעת מטעם חמאס שקורא לרשות לרדוף ולשפוט ”את הרוצחים שגרמו למותו בטרם עת” של פעיל חמאס כשהכוונה היא למבקשים; וכתב אישום מטעם התביעה הכללית ברשות שלפיו המבקשים עמדו בקשר עם המודיעין הישראלי. ביום 1.9.2022 ניתנה החלטת בית המשפט שלפיה ”משהובא בפני תרגום המסמכים ראיתי לנכון ליתן צו ארעי כמבוקש בהינתן קיומה של תשתית ראיתית לכאורה לקיומה של סכנת חיים למבקש”.

6. ביום 28.12.2022 הגישה המשיבה בקשה לסילוק העתירה על הסף בשל אי מיצוי הליכים והיותה עתירה מוקדמת. בתגובת המבקשים לבקשה לסילוק על הסף נכתב כי טענות המשיבה אינן נכונות, כי המסמכים שהגישו המבקשים תומכים בטענותיהם, וכי כל החומר שהתבקש על ידי המשיבה נשלח אליה.

הבקשה לסילוק העתירה על הסף התקבלה בפסק דין מיום 29.1.2023 (השופט א' נחליאלי חיאט), הוא נושא הערעור דנן. בפסק הדין נקבע כי המבקשים לא מיצו הליכים מול המשיבה, וזאת משום שלא הגישו את טופסי הבקשה הדרושים לצורך בירור טענותיהם. עוד נקבע כי לכל אורך ההתכתבות בין הצדדים המשיבה חזרה פעם אחר פעם על דרישתה להשלים את המסמכים הדרושים בהתאם לנוהל הטיפול במאוימים, והובהר למבקשים כי הבקשה לא תופל לפני שיושלם החומר. בית המשפט ציין כי ”[המבקשים].

באופן תמוה למדי, ולא ברור מדוע, ממשיכים לנהוג לפני דרכם והתעלמו שוב ושוב מהנחיות המשיבה ומסיבות הברורות רק להם לא שנו לפניותיה לצרף את המסמכים הדרושים (ביניהם טופס בקשה להכרה כמאויים, נספח ג' לנוהל) רק המשיכו לטעון כי המסמכים צורפו, כשבפועל לא כך הם פני הדברים".

7. בית המשפט הוסיף כי גם בתגובה לבקשת הסילוק על הסף המשיכו המבקשים לטעון כי כל המסמכים שנדרשו על ידי המשיבה נשלחו אליה בפקס עם אישור מסירה, אך "אישור שכזה לא צורף, ומכל מקום אין זה תפקיד בית המשפט המנהלי לבחון את הטענות העובדתיות הסותרות של הצדדים, רק לשוב ולציין כי הטענות העובדתיות של המשיבה נתמכות במסמכים, ולא כך דברי [המבקשים]". מכאן מצא בית המשפט כי "ההליכים בפני ועדת המאוימים, היא הרשות הרלוונטית למתן היתרי שהייה, טרם מוצו, ומי שתרום לכך הם [המבקשים] עצמם שלא ממלאים את הנדרש מהם גם לאחר פניות אליהם". עוד צוין בפקד הדין, מבלי לקבוע מסמרות, כי נתוני המעברים של המבקשים 1-3 מצביעים על כך שעברו לשטחי הרשות הפלסטינית בתקופה שלאחר הגשת העתירה "דבר המעלה תהיות בעניין המאוימות הנטענות".

משמצא בית המשפט כי אין מקום לדון בעתירה לגופה, נקבע גם כי אין מקום להידרש לבקשה למתן צו ביניים, שימנע מהמשיבה לפעול להרחקת המבקשים משטח ישראל עד למתן פסק דין בעתירה. בהינתן התוצאה שאליה הגיע הורה בית המשפט על ביטול הצו הארעי שניתן ביום 1.9.2022 ומנע את הרחקת המבקשים מישראל, אך הבהיר כי הצו יוסיף לעמוד בתוקף למשך שבועיים לאחר מתן פסק הדין "על מנת לאפשר [למבקשים] לכלכל צעדיהם אשר להמשך דרכם". מכאן הערעור שהוגש על פסק הדין ולצידו הבקשה לעיכוב ביצוע, שכללה גם בקשה לעיכוב ביצוע ארעי. כבר עתה יצוין כי בהחלטה מיום 15.2.2023 דחיתי את הבקשה לעיכוב ביצוע ארעי.

8. בערעור ובבקשה לעיכוב ביצוע נטען כי עיכוב ביצוע פסק הדין הוא הכרחי כדי למנוע את הסכנה הנשקפת למבקשים ברשות, עקב מעורבותם בלכידתו של פעיל חמאס. המבקשים טוענים כי הם מיצו את ההליכים מול המשיבה ושלחו לה את כל החומר הנדרש. בבקשה צוין כי אותו חומר צורף גם לעתירה עצמה. ואולם למען שלמות התמונה יובהר כי בעיון בעתירה ובנספחיה לא אותרו טופסי הבקשה שהתבקשו על ידי המשיבה. לבסוף נטען כי פסק הדין הוא חריג משום שניתן במעמד צד אחד, מבלי שהתקיים דיון שבו נשמעו טענות המבקשים.

בתגובתה לבקשה לעיכוב ביצוע נסמכת המשיבה על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. לטענתה, המבקשים לא עמדו בנטל להוכיח כי עניינים מצדיק חריגה מהכלל שלפיו אין בעצם הגשת ערעור כדי לעכב את ביצוע פסק הדין. בתוך כך טוענת המשיבה

כי סיכויי הערעור קלושים לנוכח הנימוקים שהובילו לדחיית העתירה על הסף. ביחס למאזן הנוחות נטען כי איננו מטה את הכף לכיוון קבלת הבקשה לעיכוב ביצוע, וזאת ממספר טעמים, וביניהם עמדת גורמי הביטחון שלפיה אין אינדיקציה לכך ששקף למבקשים סיכון אם יורחקו מישראל; הגרסאות הסותרות שמסרו המבקשים באשר לסיבת האיום עליהם; והעובדה כי המבקשים 2-5 לא הגישו תצהירים חרף האפשרות שניתנה להם. עוד מציינת המשיבה את נתוני המעברים של המבקשים 1-3, שמהם עולה כי הם המשיכו להיכנס לשטחי הרשות גם לאחר הגשת העתירה. בהקשר זה נטען כי לא ייתכן שאדם שטוען לסכנת חיים שנשקפת לו משהות באזור מסוים יוסיף לבקר באזור הסכנה, וכי אינדיקציות לשהות בשטחי הרשות אינן מתיישבות עם טענות למאוימות.

לבסוף טוענת המשיבה כי האינטרס הציבורי מחייב את דחיית הבקשה לעיכוב ביצוע. בהקשר זה נטען כי ההליכים שמנהלים המבקשים הם חלק מתופעה של הצפת גופי הביטחון בישראל בבקשות לקבלת היתרי שהייה, ונקיטת הליכים משפטיים נלווים בניסיון "לרכוש" תקופות שהייה נוספות בישראל – וזאת באופן שאיננו תואם את המטרות שלשמן הוקמה ועדת המאוימים.

דיון והכרעה

9. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, על נספחיהן, וכן בבקשה מיום 27.2.2023 שבה עתר ב"כ המבקשים לעיון חוזר בבקשה למתן עיכוב ביצוע ארעי – מצאתי כי דין הבקשות להידחות.

בקשת ההיתר הוגשה בחודש יוני 2022; ומאז, במשך כשמונה חודשים, ניהלו המבקשים שורה של תכתובות והליכים מול המשיבה. לכל אורך הדרך, בהזדמנויות רבות שפורטו לעיל, נמסר לב"כ המבקשים כי עליו להעביר למשיבה טופסי בקשה כנדרש בנוהל הטיפול במאוימים, על מנת שניתן יהיה להתחיל בבירור עניינם של המבקשים. למרות הנחיות ברורות אלה ומסיבה שאינה מובנת, הטפסים לא הועברו למשיבה, לטענתה, עד עצם היום הזה. טענה זו מתחזקת בשל העובדה כי כפי שטען ב"כ המבקשים בבית המשפט המחוזי, גם בערעור צוין שהמסמכים הנדרשים צורפו אליו, אך טופסי הבקשה אינם מצויים בין נספחיו. מבלי לקבוע מסמרות באשר לסיכויי הערעור, התנהלות זו מצד המבקשים מעלה כי הסיכויים אינם מן המשופרים.

10. אשר למאזן הנוחות, כפי שנטען בערעור ובבקשה לעיכוב ביצוע, אמנם ראוי לשקול בכובד ראש את טענות המאוימות של המבקשים (ראו: בר"מ 6669/21 פלוני נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים – ועדת המאוימים (18.10.2021); בר"מ 219/22 סויטי נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים – ועדת המאוימים (11.1.2022)). עם זאת, טענות אלה

נבחנו הן על ידי המשיבה הן על ידי בית המשפט המחוזי, ונמצא כי הן בלתי עקביות ומעוררות תהיות שלא היה להן מענה בטענות המבקשים. למבקשים ניתנו מספר הזדמנויות להעביר תצהירים ומסמכים חסרים על מנת שהמשיבה תוכל להשלים את הליך הבדיקה בעניינם. משלא עשו כן, דומה כי בעת הזו אין טעם לנהל בחינה מחודשת של הטענות בגדרי הבקשה לעיכוב ביצוע, ויוזכר כי כבר ניתן למבקשים סעד זמני בבית המשפט המחוזי, והוא בוטל במסגרת פסק הדין.

עם זאת, מצאתי להבהיר כי גם בעת הזאת פתוחה בפני המבקשים הדרך לפנות למשיבה בבקשת היתר שאליה יצורפו כל המסמכים הנדרשים לפי נוהל הטיפול במאוימים, וחזקה על המשיבה כי בקשה כזו תיבחן לגופה.

סוף דבר

11. הבקשה לעיכוב ביצוע נדחית. בנסיבות המקרה ומתוך התחשבות במבקשים אין צו להוצאות. על מנת לאפשר למבקשים שהות קצרה להגיש למשיבה בקשה הנתמכת בכלל המסמכים הנדרשים, ככל שימצאו לנכון לעשות כן, אני מורה כי לא יינקטו צעדים להרחקת המבקשים מישראל למשך שבעה ימים מיום החלטה זו.

ניתנה היום, י"ב באדר התשפ"ג (2023.5.3).

ש ו פ ט ת